

**BISKOPENS VISITASFOREDRAG
VISITAS I MÅSØY SOKN
HAMMERFEST PROSTI I NORD-HÅLOGALAND BISPEDØMME
30.-31.AUGUST OG 4.SEPTEMBER 2016**

Kjære Måsøy sokn!

Visitasen i Måsøy har vært en lærerik og god opplevelse for meg som biskop. Jeg og følge mitt; prost Arve Marton Martinssen og rådgiver Jon Marius Kobro Hammer har blitt mottatt på en gjestfri og åpen måte. Det er vi veldig takknemlige for! Og for meg har det vært ekstra fint å være tilbake på gamle tomter. I min tidlige prestedtjeneste arbeidet jeg en del i Samemisjonen, og feiret gudstjeneste i Slotten kirke i forbindelse med samemisjonens sommerstevne.

Jeg har også hatt gleden av å besøke Havøysund flere ganger.

Når biskopen kommer på visitas til en menighet, viser det at menigheten tilhører et større fellesskap: den verdensvide kirke, Den norske kirke og Nord-Hålogaland bispedømme. Som biskop skal jeg ha tilsyn med menighetene og de ansatte, og har et særlig oppdrag i å ha tilsyn med de som er vigslet til kirkelig tjeneste.

Ordet visitas betyr egentlig besøk. Visitasen gir oss mulighet til å se hverandre, til å se menighetens liv og virke, men også til å fokusere på særlig viktige oppgaver i soknet, og til å samtale og tenke høyt sammen om veien videre. Hensikten med visitasen er å oppmuntre og inspirere, og sammen se på muligheter og oppgaver i tiden fremover, se menighetene, de ansatte og de frivillige.

Det å være på visitas er spesielt. I løpet av noen dager gjør man et dypdykk i et sokn, møter ansatte og frivillige. Det oppstår sterke inntrykk fra møter som man vil bære med seg lenge etter visitasen. Møter med enkeltpersoner og presentasjon av planer og strategier. Dette er den siste dagen av denne visitasen. Det er mye mer jeg kunne sett og flere jeg kunne møtt, men grunnet bemanningssituasjonen med betydelige sykmeldinger ble det en konsentrert visitas. Likevel har alle møtene vi har hatt vært gode.

Siden sist visitas i september 2007 har dere feiret i 50 års jubileum i Havøysund kirke i november 2011. Dessuten var Slotten kirke 50 år i fjor.

Inntrykk fra visitasen

Måsøy sokn er i den sårbare situasjon å ha en liten stab. Folketallet er synkende og da blir det få stillinger til å betjene menigheten samt drift og vedlikehold av kirkene.

Sykmeldinger preger staben, og det gjør planlegging og gjennomføring av tjenesten uforutsigbar. Det er ikke alt man får eller kan sette vikar til.

Men min opplevelse er at dere nå vil se framover. Jeg vil oppmuntre dere i staben til å gi hverandre rom til å finne deres vei inn i arbeidet slik at hver enkelt av dere får blomstre og bidra inn i fellesskapet ut fra deres egenart og talenter. Dere fremstår som et team. I menighetsarbeidet er det viktig at både fellesråd og prestedtjenesten har samme mål om at det arbeidet man gjør i staben **dypest sett handler om å bygge menighet**. Sammen skal dere bygge menighet og være tydelig kirke i menneskers daglige liv og virke her i Måsøy.

Måsøy fellesråd har en liten administrasjon. Jeg er takknemlig for kirkeverge Arne Dahl Nygaards arbeid. Dere har fått til mye ut av lite i Måsøy Sokn. Havøysund kirke har fått et kraftig løft det siste året. Dere rapporterer at Ingøy kirke er delvis oppusset etter initiativ og lokalt engasjement fra fastboende og hyttefolk. Her har sponing og dugnad gjort dette mulig. Slotten kirke er i brukbar stand og så er det noe utfordringer knyttet til Rolvsøy og Måsøy kirker. Vi ser dessverre en utvikling i hele utkant-Norge der innbyggertallene synker og kommunal økonomi likeså. Kirkens økonomi følger av den kommunale og Måsøy vil neppe flomme over av penger som vil drysse på kirken. Her kan dere få en vanskelig utfordring i tiden fremover.

Kirketjener Georg Mathisen er den som har vært lengst i staben, og som også ivaretar noe av historien og kontinuiteten. Arne og Georg er et tospann som utfyller og vikarierer for hverandre.

Videre har dere Victoria Kalinichuk i halv organiststilling. Kombinert med deltidsstilling i kulturskolen har hun 80% stilling til sammen. Sammen med det nye orgelet i hovedkirken gjør dette at det kirkemusikalske er godt ivaretatt her hos dere. Dere evner å arrangere store konserter som trekker kjente artister og mange besøkende. Det er dyktig gjort og jeg vil berømme dere for dette. Dere har hatt Sokneprest Laila Jåvold hos dere siden 2004. Laila er for tiden sykemeldt, og har dermed ikke vært gjenstand for visitasens tilsynsdel. Jeg ønsker henne god bedring og velkommen tilbake i tjeneste.

I både menighetsråd, menighetsutvalg og stab har jeg møtt engasjerte medarbeidere som tydelig har gitt uttrykk for at kirken skal være en møteplass som er åpen for alle.

Mye av menighetsarbeidet er basert på frivillig innsats. Tusen takk til dere frivillige som bidrar med tid, engasjement og krefter i menighetslivet. Det er en viktig tjeneste dere står i.

Jeg ønsker likevel å utfordre dere på ett felt dere har nevnt som vanskelig. Å rekrutere nye frivillige. Vi ser et utviklingstrekk der mange kvier seg for forpliktelser. Det kan være lettere å verve frivillige til enkelttiltak enn kontinuerlige tiltak.

Siden sist visitas har dere startet på arbeidet med trosopplæringsplanen for soknet. Trosopplæringen må man bygge stein på stein. Det er ikke planen som er hovedsaken. Hovedsaken er å nå de døpte med kristendomsopplæring, slik at alle barn som blir døpt kan få lære om Jesus. Tiltak som planlegges for de ulike årstrinn skal tilbys til alle i soknet enten de bor i tettbebygde strøk som her, eller på en av de mange småplassene i soknet. Når man har mange småplasser slik som hos dere gjelder det å være kreativ for å tilby et godt og dekkende trosopplæringsarbeid.

Jeg er glad for å se at menigheten har et misjonsengasjement. Misjon er med å hjelpe oss til å være en tydelig del av den verdensvide kirke og oppdraget om å gi evangeliet videre til stadig nye mennesker..

Jeg har også fått vite at dere ønsker å jobbe fram en diakoniplan. Diakoni er evangeliet i handling. «Forkynn evangeliet, om nødvendig med ord» sa Frans av Assisi. En kirke som ikke er diakonal er ingen sann kirke.

Hvilke møter har vi så hatt under visitasen?

Visitاسens første dag startet med møte med kommunen.

Vi fikk et godt møte med ordfører Gudleif Kristiansen, stedfortredende rådmann Ann Jorunn Stock, sektor leder for oppvekst og kultur, Tone- Hilde Faye og formannskapsmedlem Reidun Mortensen. Sammen med kirkevergen og menighetsrådets leder hadde vi en dialog rundt temaer som kommunens forpliktelser i henhold til kirkeloven, økonomi, tilstand på kirkene og eierskap til presteboligen. Presteboligen er bokført i menighetens regnskap, men tinglyst på Måsøy Kommune. Her må dere få ryddet opp med en teknisk overføring så menigheten blir rettmessig eier av boligen.

Vi avsluttet samtalen med en idemyldring angående grep for å få opp gudstjenestesøkningen i Måsøy. Her ble det stilt spørsmål om kirken kunne følge med folket når de drar til hytteområdene eller ferdes i utmark med snøscootere. Dere kan som som kirke med fordel søke ut av kirkebygget fra tid til annen, uten at vi skal slutte å regne Havøysund kirke som hovedkirke for gudstjenestelivet.

Skolebesøk:

Etter kommunebesøket flyttet vi oss over til skolen. Rektor Roy Møller og inspektør Evy Stabell ønsket oss velkommen. De understreket at samarbeidet mellom skole og kirke fungerte veldig godt i Havøysund, og det har det gjort i lange tider.

Julegudstjenesten har 100 % oppslutning, og det vitner om at kirken står sterkt i Måsøy.

Jeg hadde gleden av å treffe 8-9 trinnet på ungdomsskolen først ledet av kontaktlærer for 9. klasse Anne Therese Seppola. De hadde forberedt mange gode spørsmål om hva en biskop gjør. Vi snakket videre om alt fra skapelsen og det å tro på Gud til bispenomisnasjoner.

Deretter fikk jeg treffe mellomtrinnet ledet av kontaktlærer for 6. trinnet Hilde Mathisen. Jeg fikk fortelle mer om hva jeg gjør som biskop, men ble også oppfordret til å spille Pokemon Go!

Menighetsutvalget:

Dere har menighetsutvalg ved hver kirke for å sikre det lokale engasjementet når soknet har 5 kirker. Dette synes jeg er en veldig fin ordning. Jeg fikk gleden av å møte menighetsutvalget i Havøysund. Dette var ett gledelig besøk. Jeg lar meg imponere av alt dere har fått til i et lite lokalsamfunn. 4-årsklubb, 6-årsklubb, konfirmantarbeid, basar. Dette utgør stammen i trosopplæringsarbeidet sammen med leir på Karalaks. De siste årene har dere fått til et kjempeløft med kronerulling. Dere har samlet inn et imponerende beløp, rundt 650.000 kroner til orgel og utbedringer i Havøysund kirke.

Menighetsrådet:

Jeg vil gjerne takke menighetsrådet for at dere har stilt dere til disposisjon med frivillig innsats i menighetsrådet for denne fireårsperioden. Dere har viktig innflytelse på å legge forholdene til rette for menighetslivet og alle aktiviteter i regi av kirken. I møte med rådet hadde vi mye oppmerksomhet på en sak som har fulgt sakslisten gjennom vårhalvåret. Forhåpentligvis har vi nå løftet denne til et høyere nivå og ut av menighetsrådets fokus slik at dere kan konsentrere dere om hovedoppgavene som fasilitator for tro og vekst i menigheten. Jeg har nå tro på lysere tider med tanke på sykmeldinger i staben og arbeidsglede for dem og menighetsråd i tiden fremover.

Menighetsrådet er smertelig klar over at de mangler tros- og diakoniplan og vil arbeide fremover med å få dette på plass. Bispedømmekontoret har ressurser som kan bistå med råd og hjelp til planarbeidet. Men dere må selv sette deres lokale preg på den. Når det gjelder Trosopplæringstiltak har dere allerede mange gode pågående tiltak som kan skrives inn i planen. Men dere utfordres også til å tenke fremover og sette nye tiltak i drift.

Dere har fått et flott Johannusorgel som garantert vil berike den kirkemusikalske utfoldelsen. Dette instrumentet vil kunne gi mange muligheter innen det lokale kulturlivet, men også inn i ulike tiltak i regi av menigheten.

Dere har også fått innredet et kontor til organisten på galleriet i kirken der orgelet sto.

Jeg må dessverre minne om at at både montering av nytt orgel, destruering av det gamle og organistkontoret i kirka er 3 prosjekter som alle er iverksatt uten søknad om godkjenning. Biskopen har godkjenningsmyndighet over lokale planer og endringer i bygg og utsmykning. Dette har en positiv hensikt. Det skal ivareta ordninger og regler for å sikre kirkens enhet og hindre utglidninger.

Onsdag morgen startet vi med morgensang i Havøysund kirke. Dere har et godt kirkebygg, som er lett tilgjengelig for hele Havøysund. Her er forholdene gode for å bygge menighet.

Alltid når det er visitas er jeg innom de eldste i kommunen. Denne gangen fikk jeg være med på andakt på Daltun og samtale med beboerne der. Å være tilstede på institusjoner med ord og sakramenter er viktig for oss som kirke. Jeg er særlig glad for at organisten er med på dette. Musikk og sang er et språk i seg selv, og for noen vil det være et ekstra viktig uttrykk når ordene forsvinner og det blir vanskelig å finne mening i det man hører. Det er ofte slik at de eldre ikke kommer seg til kirken og kan ta del i fellesskapet rundt nattverdbordet. Jeg vil oppmuntre dere til regelmessig å ha nattverd på Daltun.

Før vi forlot Havøysund besøkte vi Artic wiew på Havøygavlen. Her fikk vi servert nydelig mat til et fantastisk skue mot øyene og storhavet. Vertskapet gav også et interessant innblikk i utsiktene til turistnæring i Måsøy. Vi fikk dessuten lokalhistorieinnføring fra både eldre og nyere tid.

Onsdag kveld avsluttet vi første del av visitasen med samisk-norsk gudstjeneste i Slotten. Det var godt oppmøte fra både nært og helt fra Kvalsund og Hammerfest. Kirketjener Maria Nilsen hadde bakt deilige kannelsnurrer til kirkekaffen. Vi fikk også oppleve deres prisbelønte og vakre turistvei før vi forlot Måsøy.

Denne visitasen ble noe amputert, da det er høyt sykefravær i staben. Vi konsentrerte derfor tilsynet rundt arbeidsforholdene, samt et innblikk i menighetslivet lokalt i Havøysund og Slotten. Jeg skulle gjerne ha besøkt flere av øyene, men håper å få det til ved en senere anledning.

Jeg vil også rette en takk til alle de frivillige som har lagt ned dugnadsinnsats på Ingøy kirke og på den måten er med å ivareta en viktig bit av soknet og lokalsamfunnet.

Som dere forstår har jeg sett mye oppløftende og møtt mange positive og engasjerte mennesker i løpet av denne visitasen. Nå ved enden av denne visitasen har jeg gjort meg noen tanker om veien videre.

Særlige utfordringer:

- 1 Trosopplæringen-
Menighetsrådet må innen 1. desember i år utarbeide en revidert fremdriftplan for utarbeidelse av trosopplæringsplanen! Lykke til med det!
- 2 Diakoniplan-
Jeg vil utfordre menighetsrådet til å utarbeide en lokal plan for diakoni innen utgangen av 2016. En lokal plan vil være en hjelp for prioriteringer og retning av det diakonale arbeidet i soknet.
- 3 Frivillige-
I forbindelse med planarbeidet må dere også ha fokus på hendene som skal drifte de ulike tiltak. Her er det viktig å rekruttere nye frivillige krefter for ikke å drive rovdrift på ansatte og korpset av allerede frivillige.
- 4 Jeg vil utfordre menighetsrådet til å fortsette en konstruktiv dialog med kommunen. Dere må få orden på eierskapet til presteboligen. Dessuten sikre trygge økonomiske perspektiver for bemanning av staben og vedlikeholdsbehov av kirkene.
- 5 Jeg utfordrer dere også til å holde flere gudstjenester der folk ferdes. Jeg vil anbefale dere å avholde flere friluftsgudstjenester, gjerne i samarbeid med lag og foreninger.
- 6 Sist men ikke minst må jeg be dere være etterrettelige når dere setter i gang tiltak som krever godkjenning på høyere nivå. Orgelfornyelsen og etableringen av nytt kontor på galleriet ble satt i gang uten godkjenning.

Det er 9 år siden forrige visitas. Trolig går det omtrent like lang tid til neste gang. Prosten har i oppgave å forberede visitas, samt følge opp de utfordringene som visitasen har pekt på, i samarbeid med menighetsråd og ansatte. Prosten skal i løpet av det første året gjøre et oppfølgingsbesøk i soknet, og rapportere tilbake til biskopen om dette. Dessuten vil prosten gjennomføre visitas 1 som egentlig er en forberedelse til biskopens visitas med gjennomgang av kirkebokføring, tilstand rundt kirker og kirkegårder mm.

Til slutt: Tusen takk for all åpenhet og gjestfrihet som vi er blitt møtt med. Jeg vil rette en stor takk til menighetsråd, de ansatte og prosten for tilrettelegging av visitasen. Takk til alle som har tatt godt imot oss disse dagene! Takk for at dere står trofast i det spennende arbeidet med å være kirke i en omskiftelig tid.

Mitt ønske er at dere tar vare på hverandre.
Guds rike velsignelse over dagene som kommer.